

Ναυπάκτου Ιερόθεος: Ο άγιος Γερβάσιος Πατρών κατά τον άγιο Καλλίνικο, Μητροπολίτη Εδέσσης

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου](#)

• Μητροπολίτου Ναυπάκτου & Αγίου Βλασίου Ιεροθέου

Η πρώτη έορτή του άγιου Γερβασίου των Πατρών μου έφερε αναμνήσεις από τις διηγήσεις του Γέροντός μου, άγιου Καλλινίκου Μητροπολίτου Έδέσσης, Πέλλης και Άλμωπίας περί αυτού. Μου διηγοΰνταν συχνά για τον βίο και την πολιτεία του. Τόν γνώρισε ως Πρωτοσύγκελλο της Ίερᾶς Αρχιεπισκοπῆς Αθηνών, όταν ήταν φοιτητής, και στην συνέχεια από την διακονία του στην Πάτρα από δύο πλευρές.

Πρῶτον, από τον έπιστήθιο φίλο του Σπυρίδωνα Τσαντίλη, μετέπειτα π. Ιερόθεο, Πρωτοσύγκελλο της Ίερᾶς Μητροπόλεως Πατρών, και αργότερα Μητροπολίτη Ύδρας. Ήταν φίλοι από λαϊκοί και μαζί συζητοΰσαν για την εισαγωγή τους στην Ίερωσύνη. Ο π. Ιερόθεος είχε πνευματικό πατέρα τον π. Γερβάσιο και αυτή ήταν ή αίτία νά τον γνωρίση και εκείνος.

Δεύτερον, στην Πάτρα έμενε ή αδελφή του μέ την οικογένειά της πού συνδέονταν μέ τον άγιο Γερβάσιο και άκουγε πολλά για την ιεραποστολική δράση του.

Έτσι, παρευρέθηκε στην έξόδιο ακολουθία του ως Πρωτοσύγκελλος της Ίερᾶς Μητροπόλεως Αίτωλίας και Άκαρνανίας και όμίλησε διαπρυσίως γι' αυτόν

ἐρμηνεύοντας τό ρητόν «ἔπεσεν ἡ ὑψίκορμος δρυς».

Στήν Ἑδεσσα, στά ἱερατικά Συνέδρια ἀναφερόταν στίς ἀπόψεις τοῦ ἁγίου Γερβασίου, κυρίως στά Λειτουργικά θέματα, ἀντλώνοντας ἐπιχειρήματα ἀπό τό βιβλίο του «Ἑρμηνευτική Ἐπιστασία ἐπὶ τῆς Θείας Λειτουργίας». Σέ μία Ἐγκύκλιό του, τήν ὁποία ἀπέστειλε στούς Κληρικούς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἑδέσσης, γράφει: «Ὁ μακαρία τῇ λήξει γενόμενος Ἀρχιμανδρίτης π. Γερβάσιος Παρασκευόπουλος, Ἱεροκῆρυξ, κυρίως ἐν Πάτραις λίαν καρποφόρως ἐργασθεὶς, γράφει εἰς τό περισπούδαστον ἔργον του “Ἑρμηνευτική Ἐπιστασία ἐπὶ τῆς Θείας Λειτουργίας”...».

Στό ἀρχεῖο τοῦ ἁγίου Καλλινίκου βρῆκα μία ὁμιλία του γιά τόν π. Γερβάσιο, χωρίς νά ὑπάρχει ἔνδειξη ποῦ τήν ἐξεφώνησε. Προφανῶς προέρχεται ἀπό τήν δεκαετία τοῦ 1970 καί ἴσως εἶναι ἀπό τό μνημόσυνο τῶν δέκα ἐτῶν ἀπό τήν κοίμησή του.

Στήν ὁμιλία του αὐτή παρουσιάζει τόν ἅγιο Γερβάσιο, «ὡς μιμητὴν τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ, τῶν παλαιότερων καί μεταγενεστέρων Πατέρων, ἐν οἷς καί ὁ Ἱερομάρτυς, Ἐθνομάρτυς καί Ἰσαπόστολος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός», θεωρεῖ ὅτι τό ἔργο του ἦταν «ἔργον Εὐαγγελιστοῦ», ἦταν «Ἀπόστολος Χριστοῦ», «ὠμίλει ὡς κῆρυξ τοῦ Εὐαγγελίου τῆς χρυσοῦς πατερικῆς ἐποχῆς», ἦταν «Ἀπεσταλμένος Θεοῦ», ἦταν «ἀγωνιστὴς τῆς Ἀληθείας», ἦταν «Ἀποστολικὸς ἀνὴρ». Κάνει λόγο γιά «τήν ἁγίαν του ζωὴν καί τήν καρποφόρον δρᾶσιν», «τήν ἀσκητικὴν μορφήν του» κ.λ.π.

Τὴν παραθέτω ὁλόκληρη.

Ἑδραῖος καί ἀμετακίνητος
(Ἀρχιμ. π. Γερβάσιος Παρασκευόπουλος)
«Τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι;

κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον;»

(Ματθ. ια´, 7)

Ὅχι. Δέν ἦτο «κάλαμος» ὁ Τίμιος Πρόδρομος. Ἀτρόμητος, ἄκαμπτος, ἀλύγιστος ἦτο. Δέν ὑπεχώρησεν οὐδέ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως Ἡρώδου. Ἀπεκεφαλίσθη, ἀλλὰ δέν ἐκλονίσθη. Ἐπese μαχόμενος ὑπὲρ τῆς Ἀληθείας, ἀλλὰ δέν ἐλυγίσθη.

Ὁ Τίμιος Πρόδρομος ἦτο τό ἴνδαλμα τοῦ πρό ὀλίγου καιροῦ κοιμηθέντος ἐν Κυρίῳ αἰοδίμου Ἀρχιμανδρίτου π. Γερβασίου Παρασκευοπούλου. Ἡ ἀγγελικὴ ζωὴ καί ἡ ὑπεράνθρωπος δρᾶσις τοῦ ἐνδόξου Προφήτου ἐνεθουσίαζον τόν ἀγνόν

Ἱερομόναχον, π. Γερβάσιον. Ἡ μορφή τοῦ λέοντος τῆς Ἐρήμου τοῦ Ἰορδάνου τόν ἠλέκτριζεν.

Ἀπεσπάσθη ὁ ἀείμνηστος ἀπό τούς βράχους τῆς Γορτυνίας καί ἔμεινε διά βίου παντός βράχος. Βράχος εἰς τήν ἠθικήν ζωήν. Ἦγωνίζετο ἕως γήρατος νά μείνῃ πιστός εἰς τά παραγγέλματα τοῦ Κυρίου. Ἄγνός, ὅπως ἐξῆλθεν ἐκ τῆς κοιλίας τῆς μητρός του. Καθαρός, ὅπως μᾶς θέλει ὁ Καθαρός Κύριος. Ἠθικός ἐν τῇ στενῇ καί εὐρυτέρᾳ ἐννοίᾳ. Πιστός εἰς τόν Θεόν. Μαθητής τοῦ Κυρίου ἐκλεκτός, Χριστιανός ζωντανός. Εὐθύς ἐν παντί. Ἀγωνιστής διά νά γίνῃ «τέλειος καί ὁλόκληρος ἐν μηδενί λειπόμενος» (Ἰωάν. α', 4). Συμφέροντα δέν τόν ἐλύγιζον. Ὅτι θέλει ὁ Θεός ἦτο Νόμος δι' αὐτόν. Ἔπασαν ἐπ' αὐτοῦ αἱ θλίψεις καί αἱ περιστάσεις τῆς ζωῆς καί δέν τόν παρέσυρον. «Ὡκοδόμησε τήν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τήν πέτραν καί κατέβη ἡ βροχή καί ἦλθον οἱ ποταμοί καί ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καί προσέπεσον τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καί οὐκ ἔπεσε· τεθεμελίωτο γάρ ἐπὶ τήν πέτραν» (Ματθ. ζ', 24-25).

Βράχος ἀμετακίνητος καί εἰς τό ἔργον τοῦ Εὐαγγελιστοῦ. Ὁ ἀοίδιμος Πατήρ μιμητής τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ, τῶν παλαιότερων καί μεταγενεστέρων Πατέρων, ἐν οἷς καί ὁ Ἱερομάρτυς, Ἐθνομάρτυς καί Ἰσαπόστολος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός, ἤξευρε νά ζῇ καί νά διδάσκῃ τήν Εὐαγγελικήν Ἀλήθειαν ἀνόθευτον, καθάραν καί ἀπηλλαγμένην ἀκόμῃ καί τῆς μορφῆς τῆς λογοτεχνίας. «Ὁ λόγος καί τό κήρυγμα οὐκ ἐν πειθοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις» (Α' Κορ. β, 4). Ἀλήθειαν καί μόνον Ἀλήθειαν ἐκήρυττεν. Ἐν τόν ἐνδιέφερεν: ἡ μετάδοσις τῆς σωζούσης Ἀληθείας. Δέν ἐνέβλεπεν εἰς πρόσωπον ἀνθρώπου. Δέν ἐκολάκευεν. Δέν εἰλίσσετο. Ἦξευρε νά κηρύσῃ τό Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ πρός πᾶσαν κατεύθυνσιν ἀδιαφορῶν διά τὰς συνεπείας, τὰς ὁποίας θά εἶχεν ἐπ' αὐτοῦ ἡ παρρησία. Οἱ Λόγοι τοῦ Ἀποστόλου Παύλου «εἰ ἀνθρώποις ἤρεσκον, Χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν ἦμην» (Γαλ. α', 10) ἦσαν νόμος ἀπαράβατος δι' αὐτόν. Ἀηδίαζεν ἀπό τούς ἐλιγμούς. Ἦγανάκτει ἀπό τήν σκοπιμότητα. Ἄγνός ἀνθρωπος μεθυσμένος ἀπό τόν πνευματικόν οἶνον τῆς Ἀγίας Γραφῆς ἠθέλε νά ποτίζῃ ἀπό τό ἴδιον ποτόν καί τούς Χριστιανούς του. «Κατά σκοπόν ἐδίωκεν ἐπὶ τό βραβεῖον τῆς ἁνω κλήσεως» (Φιλ. γ', 14). Ἀπόστολος Χριστοῦ ἐνδιαφέρον εἶχεν ἕν: νά φωτίσῃ, νά διδάξῃ, νά βοηθήσῃ εἰς τήν σωτηρίαν τῶν ἀθανάτων ψυχῶν τῶν ἀκροατῶν του. Οὔτε οἱ ἰσχυροί τῆς ἡμέρας, οὔτε τὰ ρεύματα τῆς ἐποχῆς τόν παρέσυραν. Ὡμίλει ἀκριβῶς, ὅπως θά Ὡμίλει ἕνας Κῆρυξ τοῦ Εὐαγγελίου τῆς χρυσεῆς Πατερικῆς ἐποχῆς. Ὁ τεχνικός καί τεχνητός πολιτισμός δέν τόν ἐπηρέαζεν. Ἀπεσταλμένος Θεοῦ, τό θέλημα τοῦ Θεοῦ ἐξήγγειλεν.

Καί τί ἐκέρδισε μέ τήν ἀκαμψίαν αὐτήν θά εἶπουν ἴσως οἱ κατ' ὄψιν κρίνοντες; Τί ἐκέρδισεν; Ἐμεινεν εἰς τό περιθώριον! Πλάνη οἰκτρά! Ὁ Ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου εἰς τό περιθώριον; Ὁ Λειτουργός τοῦ Φρικτοῦ Μυστηρίου, τῆς

Ἀναιμάκτου Μυσταγωγίας, εἰς τό περιθώριον; Ὁ ἀπτόμενος τοῦ Θεοῦ Σώματος ἄνθρωπος εἰς τό περιθώριον; Ὁ βιβλικός ἀνὴρ π. Γερβάσιος εἰς τό περιθώριον; Μεγίστη ἀφροσύνη νά παραδεχθῶμεν ἓν τοιοῦτο πρᾶγμα. Ὁ Πατὴρ Γερβάσιος ζῶν ἔτι ἐδοκίμασε χαράν, ἱκανοποίησιν, ἀγαλλίασιν, τιμὴν, τὴν ὁποίαν δέν ἐδοκίμασαν ἄλλοι ἀξιωματοῦχοι. Βράχος ἐπάνω εἰς τὸν βράχον τῶν αἰώνων ἠσθάνετο βαθυτάτην ἱκανοποίησιν, ὅταν ἔβλεπεν, ὅτι «πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα» (Γαλ. δ', 27), ὅτι ὡς Ἱερομόναχος περιεστοιχίζετο ἀπὸ ἀναρίθμητα τέκνα, τὰ ἄσματα δέ τῶν ἀθώων παιδίων ἦσαν δι' αὐτόν ἀγγελικά ἄσματα. Μόνον ὅποιος ἀντελήφθη τί σημαίνει Ἀπόστολος Χριστοῦ εἶναι εἰς θέσιν νά ἀντιληφθῇ, ὅτι εὐτυχέστερος ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον δέν ὑπάρχει ἀπὸ «τόν ἀνεπαίσχυντον ἐργάτην τοῦ Εὐαγγελίου» (Β' Τιμ. β', 15). Οἱ κόποι, οἱ μόχθοι, οἱ διωγμοί, αἱ περιφρονήσεις, αἱ στερήσεις καὶ ὁ θάνατος ἀκόμη ὁ μαρτυρικός ἀποτελοῦν παράσημα, δόξαν, μεγαλεΐα, τιμὴν, ἀνυπολόγιστα ἀγαθὰ.

Ἐκέρδισεν ὁ π. Γερβάσιος εἰς τὸν κόσμον αὐτόν. Ἐκέρδισε καὶ τὴν αἰωνιότητα. Ἐκέρδισε τό πᾶν. Ἀγωνιστὴς τῆς Ἀληθείας θά λάβῃ τὸν στέφανον τῆς Ἀληθείας. «Γίνου πιστός ἄχρι θανάτου καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς» (Ἀπ. β', 10). Θά λάβῃ ἀπὸ τὸν Κύριον τό δίκαιον ὄφλημα, ἀπὸ τὸν Ἐξαποστείλαντα αὐτόν τὸν μισθόν τῆς ἐργασίας. «Ἄξιός ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ» (Α' Τιμ. ε', 18). Ἐκέρδισεν «ἃ ὀφθαλμός οὐκ εἶδε καὶ οὐς οὐκ ἤκουσε καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη» (Α' Κορ. β', 9).

Ἐκέρδισεν καὶ ἡ κοινωνία ἀπὸ τό πέρασμα τοῦ μακαριστοῦ ἀνδρός ἀπὸ τὸν κόσμον αὐτόν. Μυριάδες ψυχῶν ὠφελήθησαν ἀπὸ τὴν Διδασκαλίαν του. Μυριάδες προβάτων τοῦ Χριστοῦ ἐδροσίσθησαν ἀπὸ τό ὕδωρ τό ζῶν, τό ὁποῖον ἔδιδε καὶ ἐπὶ τῆς κλίνης ἀκόμη. Μυριάδες ἀπολωλότων εὗρον διὰ τοῦ π. Γερβασίου τὸν Καλὸν Ποιμένα. Πλήθη πολλὰ ἔτρεχον πρὸς αὐτόν καὶ εὗρισκον «ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν», διότι οὗτος τοὺς ὠδῇγει εἰς τὸν Σωτῆρα καὶ Λυτρωτὴν. Καὶ μόνον ὁ ἀριθμὸς τοῦ πλήθους, τό ὁποῖον παρηκολούθησεν ἓν πολλῇ συγκινήσει καὶ βαθεῖ πόνῳ τὴν ἐξόδιον αὐτοῦ Ἀκολουθίαν, μαρτυρεῖ τό τί προσέφερεν ὁ ἀποστολικὸς ἀνὴρ εἰς τό Χριστεπώνυμον πλήρωμα. Ὡς ἐλαία κατάκαρπος ἔδιδεν ἔλαιον πρὸς τροφήν καὶ φωτισμόν εἰς κύματα εὐσεβοῦς Λαοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῶν Πατρῶν καὶ μακράν αὐτῆς. Μόνον ὁ Καρδιογνώστης Κύριος γνωρίζει ἀκριβῶς τό μέγεθος τῆς προσφορᾶς τοῦ π. Γερβασίου.

Ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ ὁ ἀείμνηστος Λειτουργὸς Αὐτοῦ. Ἐκοιμήθη. «Ἀναπαύεται ἐκ τῶν κόπων αὐτοῦ» (Ἰωάν. ιδ', 13). Μένει ὅμως τό παράδειγμά του, ἡ ἀγία του ζωὴ καὶ ἡ καρποφόρος δρᾶσις του. Μένουν μετὰ τῶν γνωρίμων αὐτοῦ ἡ ἀσκητικὴ μορφή του, ὁ δυναμικὸς του χαρακτήρ, ἡ ἀκεραιότης καὶ ἡ ἀκαμψία. Μένει εἰς τοὺς Κληρικούς καὶ Λαϊκούς τό παράδειγμα τῆς εὐλαβείας, τῆς ὀρθοπραξίας καὶ

Ὁρθοδοξίας. Καί ἔχομεν ἀνάγκην, τήν σημερινήν ἐποχήν μάλιστα, τοιούτων ἀνδρῶν, τοιούτων Μορφῶν, τοιούτων ἐδραίων καί ἀμετακινήτων. Εἰς τήν γενεάν μας, εἰς τήν ὁποίαν ἡ ἐπάρατος σκοπιμότης κλείει τά στόματα, αἱ ὑλιστικά θεωρίαι καί πεποιθήσεις ξηραίνουν τά ἄνθη τῆς Πίστεως καί τῆς Ἀγιότητος, χρειάζονται εὐθαρσεῖς Πατέρες Γερβάσιοι.

Ἄς εὐχηθῶμεν, ὅπως ὁ Κύριος καί Ἰδιοκτῆτης τοῦ Θεοῦ Ἀμπελῶνος, τῆς Ἀγίας μας Ἐκκλησίας, ἀναστήσῃ μιμητάς τοῦ μακαριστοῦ Πατρός. Ἄς δεηθῶμεν «τοῦ Κυρίου τοῦ θερισμοῦ, ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς τόν θερισμόν αὐτοῦ» (Ματθ. θ´, 38).

Φαίνεται ὅτι ἰσχύει γιά τά πνευματικά, ὅ, τι ἰσχύει καί γιά ὅλα τά θέματα, ὅτι οἱ ἅγιοι γνωρίζουν καλύτερα τούς ἁγίους!!